

VELIK BROJ PRIJAVA SE NEDOVOLJNO ISTRAŽUJE, A NADLEŽNA TIJELA IH ČESTO ODBACUJU

KORUPCIJA U HRVATSKOJ (3) Do fakultetske diplome bez učenja za 9000 eura, a za prolaz na ispitu traže od 300 do tisuću eura, a često još i janje i prase!

U razgovorima s više stručnjaka iz nevladinih organizacija kao prvo mjesto gdje se ljudi susreću i navikavaju na korupciju navodi se školstvo. Malu djecu roditelji nesvjesno navikavaju na korupciju kada u njihovo ime prve poklone donose odgojiteljicama, učiteljicama, kasnije profesorima. Naizgled nedužni pokloni, u hrvatskom mentalitetu protumačeni kao znakom pažnje, ipak dijele djecu na one čiji roditelji imaju i one čiji nemaju.

 27.12.2022. u 21:53

Foto: Pixabay/Screenshot

PlayStation®5 komplet ima sve što trebaš za super gejmanje – požuri i naruči čim prije!

Obnovit ćeš zglobove u 19 min, ako se odvažiš...

Sponsored by Midas

To je naravno tek prvi korak pri ulasku u klijentelizam na hrvatski način.

Ozbiljnija korupcija u prosvjeti svodi se na kupovanje ispita, diploma, pogodovanje pri upisima u srednje škole i na fakultete.

Posljednjih godina bilježimo poplavu otkrivenih lažnih diploma. Podsjetimo i na veliku aferu od prije 12 godina kada je policija otkrila kupoprodaju ispita u Zagrebu i Osijeku na Ekonomskom fakultetu te na Prometnom fakultetu u Zagrebu.

Hrvatska nije, naravno, izuzetak. Korupcije u znanosti i prosvjeti ima i u drugim zemljama, no to nam ne može biti opravdanje.

U Bosni i Hercegovini, primjerice, obavještajne službe su utvrdile da su se diplome prodavale za iznose od 1500 do 5000 eura, a za 9000 eura bilo je moguće u svega dva mjeseca završiti fakultet i položiti sve ispite!

Afera Index

Podsjetimo, u aferi Index 11 od 17 optuženih proglašeno je krivima, a možda najpoznatija osoba je sveučilišna profesorica i nekadašnja ravnateljica Agencije za zaštitu tržišnog natjecanja (AZTN) **Deša Mlikotin Tomić**, koja je nakon dugotrajnog sudskog procesa uvjetno osuđena na godinu dana zatvora. Cjenik za ispite bio je od 400 do 2000 eura, a upis na Ekonomski fakultet naplaćivao se 9000 eura.

Podsjetimo, tada je u okviru prisluškivanja razgovora dvadesetak profesora i stručnih suradnika u javnost dospio i dio njihovih komentara, koji je samo potvrdio kako oni u korupciji i primanju mita nisu vidjeli ništa pogrešno!

Sramotno je bilo slušati razgovor dvojice osumnjičenika u kojem jedan pita drugoga; "A što sa siromašnima?" Odgovor s druge strane bio je - "Siromašni će morati učiti!"

Ta afera poslužila je i kao podloga za brojne viceve na tu temu.

Drugi krak te afere odnosio se na kupovinu ispita na zagrebačkom Prometnom fakultetu.

Cijena ispita bila je od 300 do 500 eura, a najskuplji je bio ispit iz matematike - 750 eura. Diploma je stajala oko tisuću eura.

Na osječkom Ekonomskom fakultetu isto tako je još 2016. krivima proglašeno šest profesora koji su prodavali ispite, te su kao pritisak na studente izmislili čak ocjenu nula, a za prolaz ili za dvojku se davalo tisuću eura, a često i dodatno prase i janje.

Među upletenima bilo je i umirovljenih profesora, kao i tzv. posrednika koji nisu formalno radili u obrazovanju. Zanimljiv je i slučaj pojedinca koji je za prolaz na dva ispita platio 2500 eura, a nakon što mu je rečeno da ipak nešto mora i znati - tražio povrat dijela novca!

Upravo to ponajbolje oslikava percepciju korupcije u Hrvatskoj, u kojoj su jednako krivi i oni koji daju mito i oni koji ga primaju.

Proteklih godina otkriven je velik broj lažnih srednjoškolskih i fakultetskih diploma. Primjerice, u velikoj kontroli u prosvjeti i znanosti i državnoj upravi otkriveno je gotovo 80 nevjerodostojnih isprava, svjedodžbi i diploma, najviše izdanih u Zagrebu, ali u Osijeku, Splitu, Zadru...

Lažna pravnica u Zagrebačkom holdingu poželjela biti direktoricom

U Zagrebačkom holdingu u mandatu pokojnog gradonačelnika **Milana Bandića** provjeravali su diplome u više navrata, čak i za poslove čistača i otkrili više od 300 falsifikata!

Top pet srednjih škola u Hrvatskoj čije su svjedodžbe krivotvorili djelatnici Zagrebačkog holdinga bile su Škola za cestovni promet (98 krivotvorenih svjedodžbi), Elektrostrojarska obrtnička škola (29 svjedodžbi), Trgovačka škola (13 svjedodžbi), Pučko otvoreno učilište (12 svjedodžbi) i Ugostiteljsko učilište (šest svjedodžbi). Od fakulteta tu su bili Pravni, Građevinski, Prehrambeno-biotehnološki i Prometni fakultet u Zagrebu.

Od obrazovnih ustanova u BiH najviše su krivotvorene svjedodžbe Mješovite srednje škole u Gračanici (15 krivotvorenih svjedodžbi), Metalske škole u Doboju (10 svjedodžbi), Tehničke škole u Banja Luci (četiri svjedodžbe), te Mješovite srednje škole Hasan Kikić u Gradačcu i Saobraćajne i elektro škole u Doboju (po dvije svjedodžbe).

Provjere su se nastavile i dalje.

Poseban slučaj otkriven prije osam godina bio je i "preambiciozne" osobe (K.B.) koja je na osnovu lažne diplome više od desetak godina radila kao pravnica u Holdingu, bila je i članica nadzornog odbora gradske Plinare, te je poželjela više. Kandidirala se za članicu uprave u jednoj od gradskih tvrtki kćeri, no kontrolom dokumentacije utvrđena je lažna diploma - nikad nije diplomirala pravo. Nakon čega nije postala direktorica, ali više nije bila ni pravnica u Holdingu!

Šutnja Ministarstva i sindikata o korupciji u znanosti i obrazovanju

O problemima korupcije, presudama, ali i svemu što bi trebalo činiti u prevenciji korupcije sugovornika nismo pronašli u nadležnom Ministarstvu znanosti i obrazovanja, jer su svi naši upiti ostali bez odgovora.

O korupciji u znanosti pokušali smo razgovarati i s jednim od najdugovječnijih sindikalnih lidera, **Vilimom Ribičem**, no on je ustvrdio kako "u Sindikatu nije bilo korupcije".

"U visokom obrazovanju i znanosti ima prilično korupcije, a osobito one fine, koju mi zovemo akademska korupcija. To je trgovanje utjecajem, funkcijama, statusom, pozicijama, koeficijentima za napredovanje, itd. Sadašnja uprava je stvorila sve uvjete da to cvate. Međutim, ja nemam precizne uvide, i vjerujem da nitko nema uvide u to", zaključio je Ribić, otklonivši time de facto mogućnost da i obični učitelji, redovni profesori koji su i članovi sindikata, isto tako trguju utjecajem na svojoj razini i u svojem opsegu posla te da snose svoj dio odgovornosti za korupcijsku hobotnicu koja je premrežila Hrvatsku i sve pore našeg društva.

Ana Tuškan, glavna tajnica Sindikata hrvatskih učitelja, bila je mnogo otvorenija i iskrenija po tom pitanju.

"Nezakonitosti u sustavu školstva itekako postoje. Kada je riječ o mitu (primanju i davanju mita), tu se radi o primanju dara, obećanju dara ili koristi, dok su u sustavu školstva mnogo češći slučajevi zlouporabe položaja i ovlasti, odnosno kada službena ili odgovorna osoba iskoristi svoj položaj ili ovlast, prekorači granice svoje ovlasti ili ne obavi dužnost pa time sebi ili drugoj osobi pribavi korist ili drugome prouzroči štetu. Tu se najčešće radi o tome da pojedini ravnatelji zapošljavaju preko rodbinske ili stranačke veze. Takvih prijava najviše imamo krajem rujna odnosno početkom listopada kada se trebaju iskazati viškovi u školama zbog smanjenja razrednih odjela. Trenutno imamo desetak pritužbi da se ne uzimaju upućeni viškovi već da ravnatelji uzimaju svoje "podobne" kandidate, dok zaposlenici koji nisu dobili otkaz svojom krivnjom, već zbog manjka učenika, čekaju u neizvjesnosti te tako godinu za godinom ne mogu planirati budućnost, dizanje kredita, obitelj i dr. Na godišnjoj razini takvih je stotinjak slučajeva, a pitanje koliko bude onih za koje ne znamo jer se ljudi ne usuđuju prijavljivati.

I mi u Sindikatu smo pokretali i kaznene postupke protiv bivših članova koji su primjerice uzimali novac iz podružnice. Neki su prijavljeni od strane članova, a za neke smo saznali sami prema podacima iz računovodstva. Ti su članovi traženi da se prvo očituju mirnim putem te daju svoju obranu, a nakon toga išlo se u dalji postupak. Najzanimljiviji je bio apsurd pravosuđa kada smo pokrenuli kazneni postupak protiv bivšeg člana koji je uzeo novac iz podružnice. Osoba je u međuvremenu vratila novac sa suludim obrazloženjem te je optužnica nakon toga odbačena, što smatramo ogromnom rupom u hrvatskom pravosuđu ili su i tu odigrale rodbinske veze jer te odluke nemaju veze s pravom", ističe, među ostalim, za portal Direktno Tuškan.

Govoreći o primanju mita u struci Tuškan iskreno priznaje da zna za takve slučajeve, ali...

“Svakako znam jest da postoje brojni slučajevi zlouporabe položaja koja se rijetko kada i dokaže, a kada se prijavi, inspekcija i nadležna tijela odbacuju prijave”.

**Dopušteno je prenošenje sadržaja uz objavu izvora i autora.*

Tekst je nastao u okviru projekta "Koliko stoji liječnik, koliko profesor ili policajac? Pošto političar ili sudac?" kojeg je financijski podržala Agencija za elektroničke medije kroz program poticanja novinarske izvrsnosti.

Agencija za elektroničke medije
Agency for the electronic media

VIŠE S WEBA

**POŠTAŠI ČUVAJU PISMA IŠTA
ŠTAKO NEĆE ZAŠTITITI IGAJALJAS
JE ŽENI NAČIPI POKRETAŠU!**

Recept: 1 čajna žličica 19 min,
fakultetske diplome bez učenja za 9000 eura, a za prolaz na ispitu traže o...

